

La guerra civil.

Oh monstre de la guerra, ¿mes sanch? ¿mes sanch encare?
 á fé que ja deurias estarne satisfet;
 ¿encare no t'ofega la que hem llansat fins are?
 ¿quants rius, quants rius ne calen per apagar ta set?

La sanch vessa y rebrolla per monts y per campinyas,
 á regalims s'escampa y bull per tot arréu;
 enguany, pobres pagesos, al veremar las vinyas,
 en lloch d'aquell vi negre, sanch roja hi trobaréu.

Oh monstre de la guerra que fas mal-bé l' Espanya,
fa temps que mort te creya'm per nostra bona sort;
mes, famolench t' arecas pe'l pla y per la montanya,
cridant: « ¡Ay de vosaltres! encare no so mort.»

De l' una vall á l' altra tan sols resona: «Guerra!»
«Guerra!» de timba en timba y de turó en turó,
y sembla que tremoli per' enforzá's la terra
ferida y somoguda per aquell gran retró.

Deserts estan los masos, plenas de pols las eynas,
rebrandan las campanas cridant á somatent;
ja feya temps que 'ls sabres no exian de las beynas,
y que 'ls fusells no davan son axordós acent.

Las mares partir venken als fills que tant adoran,
á collas ja s' aplegan soldats y mes soldats;
las bandes s' escometen y llurs penons arboran,
y 'ls crits del camp retrunyen al cor de las ciutats.

Per pobles y masias las flamaradas crexen,
arbres y blats y casas s'enfonzan entre 'l' foch;
los pobres que hi vivian, esparverats las dexen;
sols trovarán quan tornin, per llar, un enderroch.

De fum ja s'omple l'ayre; per tot s'escopetejan;
retrona 'l' terratrémol que mouhen los canons;
grossas tempestas d'ira a dins del cor bravejan;
per tot gemechs, cridoria, ferits, malediccions.

Senyor, pietat! ¿Es esta, de las desgracias l'hora?
miráu qu' está la Patria ferida al mitx del cor;
miráu que tots sanguejan, miráu que tothom plora;
Senyor, misericordia! no'ns oblidéu, Senyor!

¿Fins quan aquesta guerra ha de tenir durada?
¿fins quan han de matarse germans quantre germans?
¿fins quan ha d'embravirse la roja fogarada,
fent cendras de lo qu' eran las nostras llars avans?

Per què llansém debades á dolls, no gota á gota,
la sanch que 'ns acalenta y 'ns dona vida y pler?
no cal que 'n sigám pròdichs, estalviém-la tota
per quan nostras vessanas trepitji l'estranger.

Llavors, si; llavors ja pot cridar la guerra,
pus tots hem d'aplegarnos sota un mateix penó;
llavors ray que cremin las llars, y que la terra
tremoli somoguda per infernal retró.

Llavors que rebrandi sens treva la campana,
que á tots los cors despertí, que cridi al somatent;
llavors vos fills los mares darán de bona gana,
fins á ésser morts ó lliures de l'inimiga gent.

Pero ara no, pus ara la guerra es fraticida,
nos empovreix, nos deuma, nos llansa á la dissort;
los nostros camps qu'estavan tots rebrollants de vida,
sechs, plens de sanch, son ara l'imatge de la mort.

Malhaja aquell qui atia lo foc de la venjanca;
malhaja aquell qui apunta al cor de son germá,
y en nom del Qui sols era dolzor y benanansa,
cap á cremar masías y á matar gent se'n va.

Malhaja aquell qui 'ls odio inflama y exaspera,
y vol alçar en ruinas y escampa sols verí;
malhaja cent mil voltas lo qui, pitjor que fera,
de sa matexa patria vol ésser lo botxi.

Oh Pau, acosta't, vina, endolca l' amargura
de nostre plant, exuga la sanxh qu' hem escampat;
estén ja ta olivera; sota son ombra pura
lo camp, de fruyto s' amplena, y 'l cor, de ditxa bat.

Acosta't, Pau, acosta't; ab tú la vida es vida,
ab tú s' fan grans los pobles, y la desgracia mor;
joh vina, Pau! que fassi ton sol nova sortida,
que aqueixos dolls de rabia se torrin dolls d'amor.

¡Com t'anyorém! no 'ns dona respir est' anyoransa;
ets l'etern somni nostre, lo nostre gotar cancer;
¡com t'anyorém! ab quina follia de gaubansa,
oh santa Pau, veuriam ta llum, ton rater primer!

Mes ay! la Pau no arriba; tots li preguém debades,
y mentrestant sequeixen secs y perduts los camps,
y mentrestant la Guerra estén sac nuvoladas
y á tots nos futeja ab son estol de llamps.